

[**Ministeren for handel, industri og søfart.**] har et arbejde, som kræver mere end eet sæt pr. halvår. Jeg tror derfor, at bortset fra alt det dårlige, man kan sige om denne ordning, og som jeg efter omstændighederne kan give min tilslutning, må man sige, at der også er visse fordele knyttet selv til denne ordning.

Det er rigtigt, at der har fundet en eksport til Finland sted på 2—3 mill. kr., men den mængde arbejdstøj, der her er tale om, ville ikke kunne influere synderligt på forsyningsituationen herhjemme. Ikke desto mindre er jeg enig med det ærede medlem i, at denne eksport næppe burde have fundet sted; jeg tror, det er en fejl, at det er sket. Når den har fundet sted, er grunden den, at hvis man ikke havde leveret dette kvantum arbejdstøj, skulle finnerne i stedet for have haft andre lige så vigtige varer. Jeg tror, det er en fejl, at det har fundet sted, og for fremtidige handelsaftaler med Finland vil der ikke blive sat sådanne kontingenter op, så længe forsyningen af arbejdstøj ligger, som den ligger i øjeblikket.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af *Karl Olsen* til ministeren for handel, industri og søfart.

Kan ministeren give oplysninger om årsagen til, at danske flyveselskaber ikke kan få tilladelse til køb af flyvemaskiner af dansk fabrikat?

Karl Olsen: Der er i de senere år oprettet en række luftfartselskaber landet over, en udbygning af det indenrigske trafiknet. Denne forøgede mulighed for taxaflyvning må sikkert fra alle sider hilses med tilfredshed. Desværre lader det til, at de oprettede selskaber har vanskelighed ved at fremskaffe det nødvendige flyvemateriel, til trods for at vi her i landet fremstiller maskiner, som er hensigtsmæssige til formålet. Ved ansøgninger til varedirektoratet modtager man blot det sædvanlige lakoniske afslag. Jeg har bragt i erfaring, at disse afslag begrundes med, at nævnte maskiner er fremstillet af materialer, klausuleret til eksport. Det er samtidig blevet mig meddelt, at vore eksportmuligheder på dette område er meget små, for ikke at sige, at eksporten er gået helt i stå.

Idet jeg går ud fra, at de oplysninger, jeg har modtaget, er rigtige, vil jeg spørge den højtærede handelsminister, om det ikke vil være rimeligt at åbne for salg af disse maskiner på hjemmemarkedet, om der ikke

her er tale om en produktion, som det er lidet hensigtsmæssigt at opmagasinere altfor længe; med den udvikling, der finder sted indenfor denne noget specielle produktion, skal modellerne jo ikke opbevares ret længe, inden de bliver uegnede til eksport.

Ministeren for handel, industri og søfart (Krag): Det er rigtigt, som det ærede medlem gør opmærksom på, at store muligheder som flyvemaskineeksporterende land har Danmark vist desværre ikke. Der blev i sin tid mellem firmaet Kramme & Zeuthen og direktoratet for vareforsyning truffet aftale om, at dette firma skulle producere 100 flyvemaskiner og skulle have stillet valuta til rådighed for denne produktion på betingelse af, at man eksporterede 80 pct. og solgte 20 pct. på hjemmemarkedet. Dermed begyndte den lange historie, som nu har nået en af sine sidste faser med det, vi drøfter i øjeblikket. Så skete det uheldige, at der først udbrød brand på virksomheden, således at der aldrig blev fremstillet 100, men kun 52 maskiner. Af disse 52 blev 20 solgt på hjemmemarkedet. Dermed var hjemmemarkedets kvota ikke alene opfyldt, men betydeligt overskredet. Af de 52 var der så 32 tilbage. Disse 32 skulle i hvert fald eksporteres. Efter mange vanskeligheder og ved stor energi lykkedes det at få eksporteret 5. Så var der 27 maskiner tilbage. Disse 27 maskiner gik direktoratet for vareforsyning så med til, at man tilbød hæren. Men hæren ville kun have 10, så var der 17 tilbage. Een maskine blev solgt til en godsejer, der ville flyve til Afrika og dernede foretage undersøgelser vedrørende dyrkning af majs. Så blev der 16 maskiner tilbage; og det er de 16 maskiner, der er på lager i øjeblikket. Kun de 9 af dem er der motor i, de 7 er endnu ikke forsynet med motor. Det er klart, at myndighederne, således som det hele er forløbet, må kræve, at der gøres alt, hvad der er muligt, for at disse maskiner eksporteres, før man giver tilladelse til, at de sælges på hjemmemarkedet. Det ligger således, at hver eneste maskines fremstilling har været forbundet med en valutaudgift på 10 000 kr., hvoraf en ikke ringe del i dollars. Efter den tid, der er hengået, og efter de bestræbelser, der er udførelt, må man imidlertid give det ærede medlem ret i, at eksporten er gået i stå. Derfor har vi nu taget den beslutning at rette henvendelse til krigsministeriet, om det vil købe resten af maskinerne, og hvis det viser sig, at hæren ikke vil overtage dem alle, vil vi forhandle med erhvervenes hovedorganisationer om, hvor